

Natura 2000- plejeplan

for lysåbne naturtyper og arter
på Naturstyrelsens arealer.
2. planperiode 2016-2021
i Natura 2000-område nr. 130
Teglstrup Hegn og Hammermølle Skov

Miljø- og
Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Titel:

Natura 2000-plejeplan for lysåbne naturtyper og arter på Naturstyrelsens arealer.
2. planperiode 2016-2021 i Natura 2000-område nr. 130 Teglstrup Hegn og Hammermølle Skov

Udgiver:

Naturstyrelsen
Gjøddinggård
Førstballevej 2
7183 Randbøl
www.nst.dk

År:

2017

Foto:

Lokation: Gurre Sø
Mogens Holmen
Øvrige foto: Anne Johannisson

Kort:

Naturstyrelsen, på baggrund af kortmaterialer i henhold til tilladelse G18/1997 (Kort og Matrikelstyrelsen)

ISBN nr.:

978-87-7179-046-7

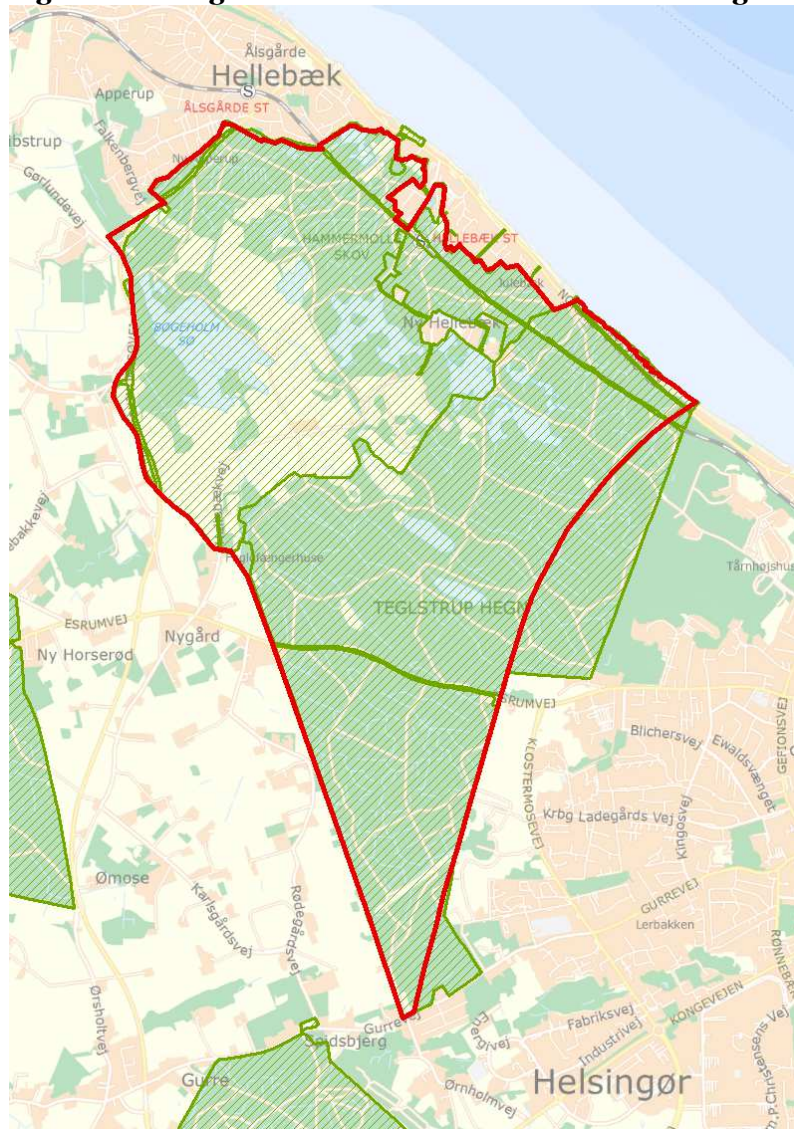
Må citeres med kildeangivelse.

1. Generelt

Der er 20. april 2016 offentliggjort Natura 2000-planer for 252 områder i Danmark.

Denne plejeplan følger op på Natura 2000-planen for område N130 *Teglstrup Hegn og Hammermølle Skov* og vedrører Naturstyrelsens arealer på 861 ha.

Figur 1: Oversigtskort over Natura 2000-områdets afgrænsning

- Natura2000 område
- Naturstyrelsens areal

I denne plejeplan er arealer og indsatser opdelt på henholdsvis lysåbne naturtyper og arter knyttet til de lysåbne naturtyper. Natura 2000 plejeplaner for de skovbevoksede naturtyper, samt mere detaljerede oplysninger om indsatsen i Natura 2000-områderne findes på Naturstyrelsens hjemmeside vedr. Natura 2000. Bemærk, at Naturstyrelsens samlede arealforvaltning i området er omfattet af flere planbestemmelser og retningslinjer end dem, der findes i denne plan. For supplerende læsning herom henvises til Naturstyrelsens driftsplaner for det pågældende område, som findes på Naturstyrelsens hjemmeside vedr. driftsplanlægning.

Naturstyrelsen har udarbejdet et resumé af plejeplanen, som indgår i en kommunal Natura 2000-handleplan. Dette resumé er vedlagt som bilag 1.

Plejeplanen gælder for perioden 2016 -2021 og skal således senest være gennemført med udgangen af år 2021. Plejeplanen vil fortsat være gældende efter 2021 og efterfølgende alene blive ajourført, når der foretages ændringer i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, ændringer i Natura 2000- eller driftsplanlægningen eller ændringer i øvrige forhold, der måtte give anledning til at ajourføre plejeplanen.

Grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planen udgør grundlaget for plejeplanens prioriteringer og valg. I de tilfælde hvor der har været forudset en modstrid mellem hensyn til forskellige arter og/eller naturtyper på områdets udpegningsgrundlag, har Natura 2000-planen allerede foretaget denne prioritering.

Overvågning

Natura 2000-indsatsen bliver løbende overvåget i forhold til udpegningsgrundlag og naturværdier via NOVANA overvågningsprogram. Desuden afrapporterer Danmark den nationale indsats vedrørende habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne til EU-kommissionen hvert 6. år. I 2016-18 foretager Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA) genkortlægning og tilstandsvurdering på alle arealer (lysåbne naturtyper og skovnaturtyper), og resultatet forventes at indgå i kommende basisanalyser for hvert enkelt område i 2019.

Få adgang til MiljøGIS overvågningsdata fra basisanalysen her:

<http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=natura2000planer2h2014>

2. Områdebeskrivelse

Natura 2000-området har et areal på 896 ha, hvoraf mindre end 1 ha udgøres af hav. Det afgrænses som vist på figuren ovenfor. Natura 2000-området består af Habitatområde nr. H114.

Natura 2000-området ligger i morænelandskabet vest for Helsingør, hvor det strækker sig sydpå fra kysten og bebyggelsen. Jordbunden er stedvis sandet og næringsfattig, og terrænet danner flere steder højderygge hvorimellem der ligger ofte langstrakte søer og moser. Naturmæssigt er området rigt og varieret. Det domineres af en varieret skov med gamle træer og bevoksninger en del steder. Det rummer også ganske mange søer, hvoraf nogle tidligere blev reguleret til vandforsyning af industri i Hellebæk, foruden åbne arealer med både næringsrige og meget næringsfattige moser. I området indgår desuden et stort åbent, tidligere dyrket, men nu mest græsklædt område i Hellebæk Kohave. Kohaven græsses af kreaturer og græsningen omfatter tillige dele af skoven.

Området rummer skovtyper på både næringsrig, næringsfattig, våd og tør bund. I gamle hule træer, der vokser med god lystilgang, er der bl.a. fundet den sjældne bille eremit og den lille stellas mosskorpion. Nogle steder, hvor skoven har morbund, vokser mosset grøn buxbaumia på skrænter langs skovvejene. I Teglstrup Hegn ligger den næsten intakte, næringsfattige højmose Skidendam. Andre af moserne rummer sur, næringsfattig hængesæk eller kalkholdigt rigkær. På tør, sur bund findes enkelte artsrige overdrev og endog små hedearealer. Langs kysten findes et mindre åbent område af grå/grøn klit.

I området findes større og mindre søer af bl.a. sønaturtyperne brunvandet sø og søbred med småurter. I flere af områdets vandhuller yngler der stor vandsalamander og mindst et sted stor kærguldsmed.

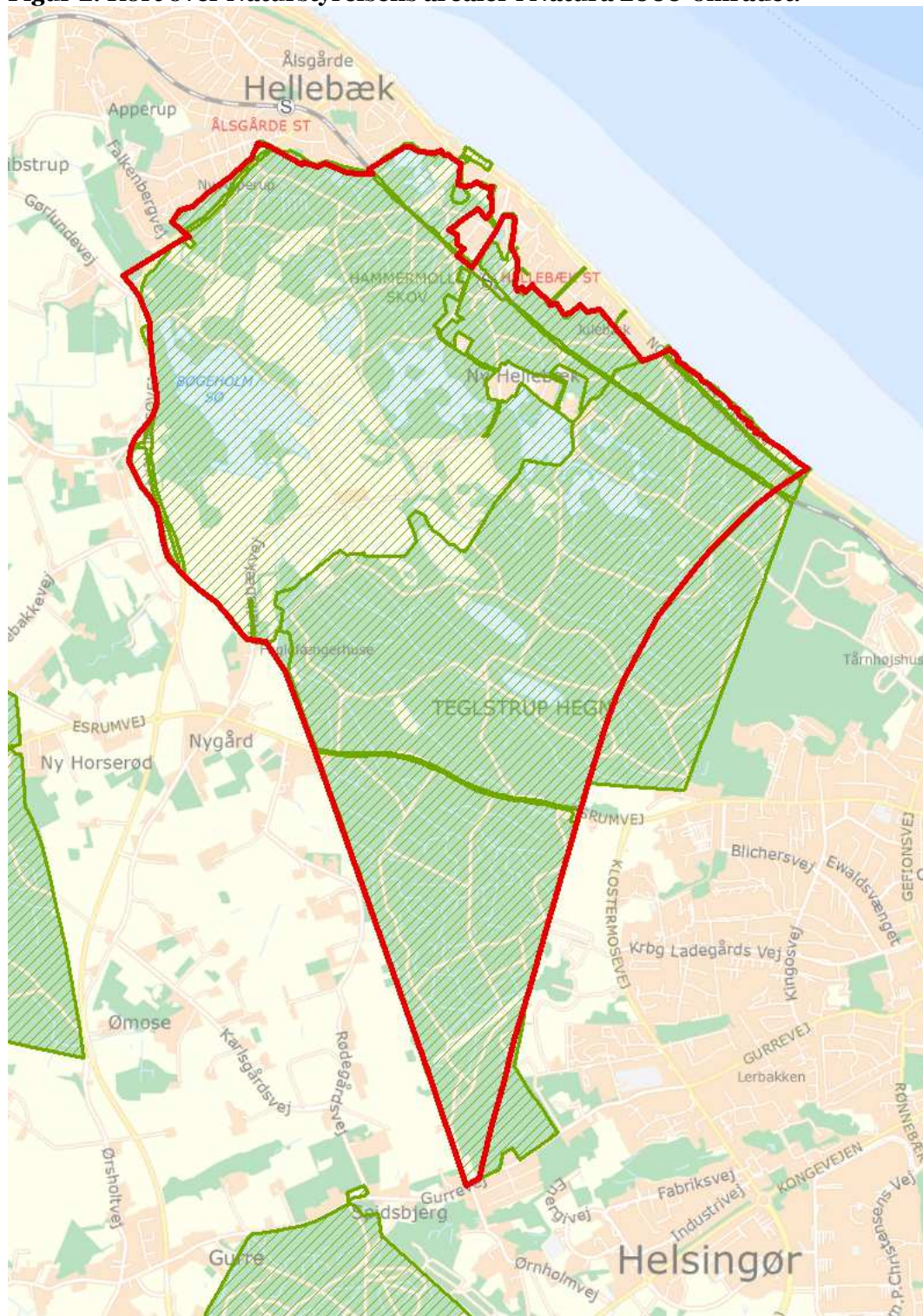
I naturtyperne højmose og brunvandet sø lever nogle arter, der ikke er på udpegningsgrundlaget, men som af EU er angivet som karakteristiske for de pågældende naturtyper og som samtidigt er truede (rødlistede) i Danmark. Det drejer sig i højmose om moseperlemorsommerfugl og i brunvandet sø om dværgvandnymfe og højmosemosaikguldsmed. Dværgvandnymfe er ifølge Europa-kommissionen truet i hele EU.

Området er ikke fuglebeskyttelsesområde, men det har et rigt fugleliv med f.eks. ynglende sortspætte og lille flagspætte. Desuden passerer det af mange trækfugle.

Natura 2000-området ligger i Helsingør Kommune og indenfor vandplanområdet vandområdedistrikt Sjælland (hovedvandopland Øresund).

For en uddybende beskrivelse af Natura 2000-området, herunder præsentation af udpegningsgrundlaget for området, henvises til [Natura 2000-planen](#). På SVANAs hjemmeside kan der også findes forklaring af begreber mv.

Figur 2: Kort over Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-området.

- Natura2000 område
- Naturstyrelsens areal

Af området på 896 ha er ca. 861 ha statsejet under Miljøministeriet. Inden for området er i alt 446 ha fredet i form af delvist sammenhængende fredninger i den nordvestlige del, der omfatter Apperup Damme og betydelige arealer omkring Hellebækgård.

Tabel a: Kortlagte lysåbne naturtyper i plejeplanen

Lysåbne naturtyper (ha)		Total
	Naturtype	
6230	Surt overdrev	0,6
7140	Hængesæk	2,5
7230	Rigkær	0,7
2130	Grå/grøn klit	0,6
4030	Tør hede	1,0
7110	Højmose	3,1
I alt		8,5

På udpegningsgrundlaget er endvidere flg. naturtyper:

- 3140 Kransnålalge- sø
- 3160 Brunvandet sø
- 7220 Kildevæld
- 9110 Bøg på mor
- 9160 Ege- blandskov
- 91Do Skovbevokset tørvemose
- 3130 Søbred med småurter
- 3150 Næringsrig sø
- 6430 Urtebræmme
- 9130 Bøg på muld
- 9190 Stilkege-krat
- 91Eo Elle-og askeskov

Desuden er der i udpegningsgrundlaget nævnt følgende arter, der forekommer, eller har potentiale til at kunne indfinde sig, i Naturstyrelsens dele af Natura 2000-området:

- 1042 Stor kærguldsmed
- 1166 Stor vandsalamander
- 1936 Stellas mosskorpion
- 1084 Eremit
- 1386 Grøn buxbaumia

3. Status for gennemførelse og erfaringer fra 1. plejeplanperiode

Plejeplanen for 1. planperiode omfattede 5 plejetiltag, hvilket var græsning, aktiv lukning af dræn og grøfter, slæt uden fjernelse af det afslåede materiale, ophør med vedligeholdelse af afvanding og bekæmpelse af invasive arter. Desuden etablering af vandhuller og søer til fordel for stor kærguldsmed, og sikring af værtstræer til fordel for eremit.

Naturstyrelsen har gennemført en evaluering i form af en statusopgørelse og overvejelser om hvilke erfaringer, der kan drages af første planperiode. Med baggrund i denne evaluering kan Naturstyrelsen konkludere, at de planlagte indsatser er gennemført i plejeperioden for Naturstyrelsens arealer og at disse indsatser har bidraget positivt til opfyldelse af Natura 2000-planens målsætninger.

Tabel b: Status for gennemførelse af plejeplanens mål for 1. planperiode 2009-2015.

Gennemførte indsatser (antal)	5	Gennemførte indsatser (areal)	209 ha	100%
Ikke-gennemførte indsatser (antal)	0	Ikke-gennemførte indsatser (areal)	0 ha	0 %

Billede 1. Højlandskvæg i Hellebæk Kohave. Dyrene græsser på arealer hele året.

Generelle bemærkninger og konkrete erfaringer i forhold til 1. generations plejeplanlægning

Generelle bemærkninger

Stort græsningsområde med skovgræsning. Der græsses et areal på ca 200 ha i Hellebæk Kohave, og det omfatter både helt lysåbne arealer og skovgræsningsarealer.

Skidendam har været plejet ved nedskæring og bortkørsel af bevoksning fra højmosefloden.

Efter nogle kreaturer år tilbage druknede i hængesækken ved Fandens Hul er hegnet nu flyttet så kreaturer ikke længere kan komme ud på hængesækken.

Der er i den forløbne plejeperiode sket en pleje omkring potentielle levesteder for eremit i form af nedskæring omkring større træer, som kan være eller udvikle sig til levested for eremit.

Konkrete erfaringer

Der har de senere år har været helårsgræsning med Skots højlandskvæg som helårsgræsser på et areal sydvest for Hellebæk Avlsgård og sommergræsning med køer af almindelige mælkerace på et areal nordøst for Hellebæk Avlsgård. For at sikre endnu mere optimal græsning er der planer om at skifte mellem vintergræsning i de to folde.

Langemosen har indtil midt i 1990'erne været slået, men dette er senere opgivet primært som følge af indførsel af naturlig hydrologi i området, som den del af naturskovstrategi. Det vurderes i perioden 2016 – 2021 om afvandingsforholdene i Langemosen eventuelt bør justeres.

Området nord for Stenvadsvej er udlagt som urørt skov, og der har som konsekvens heraf ikke været foretaget vedligeholdelse af grøftningen. Langemose afvander historisk set mod nord og der ses derfor langsomt stigende vandstand i området. Det meste af tiden kan der trædes vand frem i den nordlige ende af Langemose og det har ikke været muligt at foretage slåningspleje eller høst af hø i området som er sprunget i rørskov med bl.a. dunhammer.

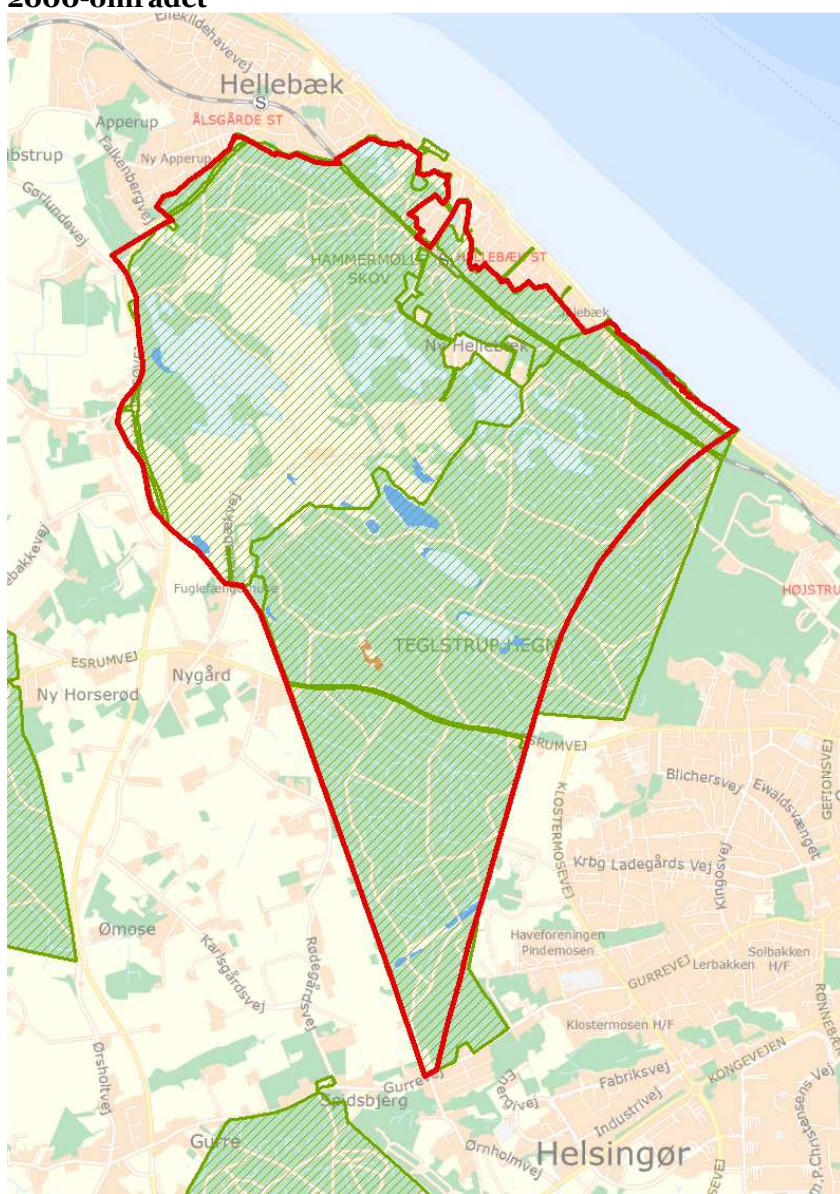
I den sydlige ende af Skidendam ses desværre øget tilgroning med birk på selve højmosefloden hvor den ikke naturligt bør være. Det er endnu lidt for tidligt at se konsekvenserne af den foretagne pleje på midten af Skidendam.

Det er konstateret at vandfladen i Fandens Hul forudsigeligt på sigt vil forsvinde og at mosen derved vil ophøre med at være levested for guldsmedearten Dværgvandnymfe *Nehalennia specios*. Der er derfor i efteråret 2016 gravet et ca. 400 m² nyt stort vandspejl i hængesækken, som en del af en indsats for at sikre forholdene yderligere for Dærgvandnymfen.

.

4. Mål og plejetiltag

Figur 3: Oversigt over lysåbne naturtyper og planlagte indsatser i Natura 2000-området

- Natura2000 område
- Naturstyrelsens areal
- Lysåbne habitatnaturtyper med planlagt indsats
- Lysåbne habitatnaturtyper uden planlagt indsats

Plejeplanen er udarbejdet i overensstemmelse med Natura 2000-planens målsætninger og adresserer konkret følgende områdespecifikke retningslinjer fra Natura 2000-planens indsatsprogram:

- Naturstyrelsen vil være særlig opmærksomme på naturtyperne tør hede (4030), surt overdrev (6230), højmose (7110) og rigkær (7230) samt arterne eremit og stor kærguldsmed, som har væsentlige forekomster i området (jf. områdets målsætning) og er i tilbagegang.

I dette afsnit beskrives Naturstyrelsens *mål* for de ovenstående lysåbne naturtyper og arter i denne planperiode. Der kan være flere mål for et givent areal med en naturtype, og det samme kan være tilfældet for en art.

Desuden præsenteres de typer af *plejetiltag*, som Naturstyrelsen vil anvende på baggrund af Naturstyrelsens erfaringer og bedste viden om naturpleje, der blandt andet omtales i [det vejledende indsatskatalog for N2000-plejeplanlægning for lysåbne naturtyper, Skov- og Naturstyrelsens Naturplejestrategi (1999), Naturstyrelsens plejebog om 'Græsning og høslæt i naturplejen', Naturstyrelsens plejebogsserie for henholdsvis overdrev, ferske enge, søer, strandenge, hede, mose, små vandhuller samt Naturstyrelsens Naturportal.

På et areal kan der forekomme mere end én slags plejetiltag, ligesom der kan være fastlagt flere tiltag for en art.

Arealtallene i tabellerne udtrykker Naturstyrelsens vurdering af omfanget af de enkelte plejetiltag, der vil blive gennemført i plejeplanens periode. På Naturstyrelsens hjemmeside vedr. Natura 2000 findes links til kort med detaljerede oplysninger om mål og indsatser på lokalitetsniveau.

Plejemål og plejetiltag for lysåbne naturtyper

Der vil på de lysåbne naturtyper i dette Natura 2000-område blive foretaget *løbende* pleje, med henblik på opretholdelse af naturtypen i form af henholdsvis græsning på rigkær (7230), slåning uden fjernelse af det afslåede og bekæmpelse af invasive arter på grå/grøn klit (2130), jf. nedenstående skema.

En del af området mellem Strandvejen og Øresund ved Julebæk er registreret som grå/grøn klit, men er plaget af den invasive arter, rynket rose. Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter her.

Der foretages endvidere *enkeltstående* indgreb i form af oprettelse af randzoner omkring hængesæk (7140), og understøttelse af naturlig hydrologi på hængesæk (7140) ved aktiv lukning af dræn og grøfter.

I den sydlige ende af Skidendam vil den øgede tilgroning med birk på selve højmosen, hvor den ikke naturligt bør være, blive bekæmpet. Det er endnu lidt for tidligt at se konsekvenserne af den foretagne pleje på midten af Skidendam. Er konsekvensen øget vækst af tagrør vil der blive foretaget plejetiltag i form af slåning af tagrør.

Fandens Hul er levested for guldsmedearten Dværgevandnymfe *Nehalennia specios*. Arten er ikke nævnt i forbindelse med Natura 2000 planlægningen i området, men da arten af DCE er vurderet til kritisk truet og har sit eneste kendte levested i Danmark i mosen vil der blive arbejdet i retning af at træffe foranstaltninger til opretholdelse af mosen som levested.

Tabel c: Plejemål for lysåbne naturtyper

Målsatte habitatnaturtyper (ha)				
		Naturtype	Målsætning	Total
Eksisterende habitatnatur	7230	Rigkær	Sikring af naturtypen	0,1
			Naturlig dynamik	0,6
			Naturtypebevarende pleje	0,1
	7110	Højmose	Sikring af naturtypen	3,1
			Naturtypebevarende pleje	3,1
	7140	Hængesæk	Sikring af naturtypen	2,5
			Naturtypebevarende pleje	1,9
			Forbedring af hydrologi	0,4
			Etablering af potentielt levested	0,4
	6230	Surt overdrev	Sikring af naturtypen	0,6
			Naturtypebevarende pleje	0,6
	2130	Grå/grøn klit	Sikring af naturtypen	0,6
			Naturtypebevarende pleje	0,6
	4030	Tør hede	Sikring af naturtypen	1,0
			Naturtypebevarende pleje	1,0

Tabel d: Planlagte løbende plejetiltag af hensyn til lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)					
		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total
Eksisterende habitatnatur	7230	Rigkær	Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	0,6
			Græsning	Eksisterende	0,1
	7110	Højmose	Rydning af opvækst	Eksisterende	0,2
	6230	Surt overdrev	Græsning	Eksisterende	0,6
	2130	Grå/grøn klit	Slåning - d.v.s. uden fjernelse af det afslåede	Nyt	0,4
			Bekæmpelse af invasive arter	Nyt	0,5
	4030	Tør hede	Slåning - d.v.s. uden fjernelse af det afslåede	Eksisterende	1,0
			Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	0,2

Tabel e: Planlagte enkeltstående plejetiltag af hensyn til lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)			Omfattet af eksisterende planlægning	Total	
	Naturtype	Plejetiltag			
Eksisterende habitatnatur	7140	Hængesæk	Randzone	Eksisterende	0,5
			Aktiv lukning af dræn og grøfter	Eksisterende	0,5
			Rydning af bevoksning	Nyt	0,2
			Ændring i vandløbsvedligeholdelse	Nyt	0,4

Særlig indsats for arter

Som hovedregel vil arterne på udpegningsgrundlaget have gavn af plejetiltagene for naturtyperne i de områder som arten er eller potentielt kan blive tilknyttet. Disse plejetiltag fremgår af tabel d og e.

Naturstyrelsen planlægger ikke yderligere indsats for arten stor kærguldsmed, stor vandsalamander, stellas mosskorpion, eremit og grøn buxbaumia end de plejetiltag, der er oplyst under plejeplanerne for de lysåbne naturtyper.

Det vurderes om der i perioden 2016 – 2021 skal ske yderligere tiltag for at sikre mulige levesteder for Dværgvandnymfen

En mere detaljeret beskrivelse af specifikke artsplejetiltag fremgår af Naturstyrelsens hjemmeside vedr. Natura 2000.

Forventningen til den samlede indsats

Den samlede indsats for naturtyper og arter på arealet forventes at medføre, at de i Natura 2000-planen udpegede naturtyper og arter på sigt kan opnå en gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

- For naturtyper og for arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse I eller II er målsætningen, at udviklingen i deres areal og tilstand er stabil eller i fremgang.
- For naturtyper og arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse III-V er målsætningen, at udviklingen i deres natur/skovtilstand er i fremgang, således at der på sigt opnås natur/skovtilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.
- Det samlede areal af naturtypen/levestedet skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.
- For naturtyper uden tilstandsvurderingssystem er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af naturtyperne stabiliseres eller øges.
- For arter uden tilstandsvurderingssystem og for deres levesteder er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af levestederne for de udpegede arter stabiliseres eller øges, således at der er grundlag for tilstrækkelige egnede yngle- og fourageringsområder for arterne.

Bilag

Bilag 1: Resumé af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N130 Teglstруп Hegn og Hammermølle Skov

Natura 2000-området har et areal på 896 ha, hvoraf mindre end 1 ha udgøres af hav. Det afgrænses som vist på figuren ovenfor. Natura 2000-området består af Habitatområde nr. H114.

Dette Natura 2000-område er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af følgende naturtyper og arters levesteder: Brunvandet sø (3160), søbred med småurter (3130), surt overdrev (6230), højmose (7140), hængesæk (7140), bøg på mor (9110) bøg på muld (9130) samt arten eremit. Natura 2000-planens målsætninger og indsatsprogram er væsentlige elementer i beskyttelsen af disse naturtyper og arter af en generel sikring og forbedring af områdets naturværdier.

Tabel I: Kortlagte lysåbne naturtyper i plejeplanen

Lysåbne naturtyper (ha)		
	Naturtype	Total
6230	Surt overdrev	0,6
7140	Hængesæk	2,5
7230	Rigkær	0,7
2130	Grå/grøn klit	0,6
4030	Tør hede	1,0
7110	Højmose	3,1
I alt		8,5

Plejeplanen er udarbejdet i overensstemmelse med Natura 2000-planens målsætninger og adresserer konkret følgende områdespecifikke retningslinjer fra Natura 2000-planens indsatsprogram:

- Naturstyrelsen vil være særlig opmærksomme på naturtyperne tør hede (4030), surt overdrev (6230), højmose (7110) og rigkær (7230) samt arterne eremit og stor kærguldsmed, som har væsentlige forekomster i området (jf. områdets målsætning) og er i tilbagegang.

Indsats for de lysåbne naturtyper

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsats for de lysåbne naturtyper på udpegningsgrundlaget.

Tabel II: Plejemål for lysåbne naturtyper

Målsatte habitatnaturtyper (ha)				
		Naturtype	Målsætning	Total
Eksisterende habitatnatur	7230	Rigkær	Sikring af naturtypen	0,1
			Naturlig dynamik	0,6
			Naturtypebevarende pleje	0,1
	7110	Højmose	Sikring af naturtypen	3,1
			Naturtypebevarende pleje	3,1
	7140	Hængesæk	Sikring af naturtypen	2,5
			Naturtypebevarende pleje	1,9
			Forbedring af hydrologi	0,4
			Etablering af potentielt levested	0,4
	6230	Surt overdrev	Sikring af naturtypen	0,6
			Naturtypebevarende pleje	0,6
	2130	Grå/grøn klit	Sikring af naturtypen	0,6
			Naturtypebevarende pleje	0,6
	4030	Tør hede	Sikring af naturtypen	1,0
			Naturtypebevarende pleje	1,0

Tabel III: Planlagte løbende plejetiltag for lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)					
		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total
Eksisterende habitatnatur	7230	Rigkær	Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	0,6
			Græsning	Eksisterende	0,1
	7110	Højmose	Rydning af opvækst	Eksisterende	0,2
	6230	Surt overdrev	Græsning	Eksisterende	0,6
	2130	Grå/grøn klit	Slåning - d.v.s. uden fjernelse af det afslåede	Nyt	0,4
			Bekæmpelse af invasive arter	Nyt	0,5
	4030	Tør hede	Slåning - d.v.s. uden fjernelse af det afslåede	Eksisterende	1,0
			Bekæmpelse af andre problemarter	Eksisterende	0,2

Tabel IV: Planlagte enkeltstående plejetiltag for lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)			Omfattet af eksisterende planlægning	Total	
	Naturtype	Plejetiltag			
Eksisterende habitatnatur	7140	Hængesæk	Randzone	Eksisterende	0,5
			Aktiv lukning af dræn og grøfter	Eksisterende	0,5
			Rydning af bevoksning	Nyt	0,2
			Ændring i vandløbsvedligeholdelse	Nyt	0,4

Forventningen til den samlede indsats

Den samlede indsats for naturtyper og arter på arealet forventes at medføre, at de i Natura 2000-planen udpegede naturtyper og arter på sigt kan opnå en gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

- For naturtyper og for arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse I eller II er målsætningen, at udviklingen i deres areal og tilstand er stabil eller i fremgang.
- For naturtyper og arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse III-V er målsætningen, at udviklingen i deres natur/skovtilstand er i fremgang, således at der på sigt opnås natur/skovtilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.
- Det samlede areal af naturtypen/levestedet skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.
- For naturtyper uden tilstandsvurderingssystem er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af naturtyperne stabiliseres eller øges.
- For arter uden tilstandsvurderingssystem og for deres levesteder er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af levestederne for de udpegede arter stabiliseres eller øges, således at der er grundlag for tilstrækkelige egnede yngle- og fourageringsområder for arterne.

